



**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**



INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 133/26

mun. Chișinău

22 septembrie 2023

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate Tatiana PISTRUI, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Fiodor Tipa, primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni, identificat prin XXXXX, domiciliat XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 25.04.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 3506 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Fiodor Tipa, primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni. La aceeași dată, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Fiodor Tipa, primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin faptul că fosta soție XXXXX, actual concubină, este angajată în primărie în funcție de specialist în reglementarea problemelor funciare la Primăria Coșernița, r-nul Criuleni. Totodată, autorul sesizării ne comunică despre faptul că dl Fiodor Tipa și dna XXXXX, locuiesc într-o casă și mereu au locuit în aceeași casă, vin împreună la serviciu și pleacă împreună de la serviciu cu mașina primăriei.

Ca urmare a examinării sesizării, s-a constatat că aceasta corespunde condițiilor de formă și conținut stabilite de art. 75 alin. (1) din Codul Administrativ al RM.

Potrivit art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35 și 36 se aplică în modul corespunzător și în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează

cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 19 lit. b), art. 28 alin. (1), art. 31 și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a întocmit procesul-verbal nr. 74/26 din 24 mai 2023, prin care a dispus inițierea procedurii de control pe aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Fiodor Tipa, primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni.

La data de 26.05.2023, la adresa de e-mail XXXXX a fost expediată scrisoarea nr. 04-26/3364 prin care dl Fiodor Tipa a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile de care beneficiază în conformitate cu art. 33 din Legea 132/2016, în calitate de persoană supusă controlului.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducând-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Potrivit răspunsului prezentat de Comisia Electorală Centrală a RM, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 5175 din 15.06.2023, dl Fiodor Tipa deține mandatul de primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni, validat prin Hotărîrea Judecătoriei Criuleni sediul Central (dosarul nr. 3-74/2019) din 01 noiembrie 2019.

Potrivit anexei din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarul este o persoană cu funcție de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare - Legea nr. 133/2016*), dl Fiodor Tipa, deținând o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, este subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Astfel, subiectul controlului în procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu a avut obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, asigurarea transparenței și a controlului public al activității, responsabilitatea individuală și exemplul personal.

De menționat că, dl Fiodor Tipa, primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni, a fost anterior supus controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese. Controlul în cauză a fost finalizat prin emiterea actului de constatare nr. 07/11 din 11.01.2021 prin care s-a constatat că dl Fiodor Tipa nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese.

Astfel, ținând cont de faptul că, subiectul declarării vizat a fost supus controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese prin procesul verbal de inițiere din 24.09.2020, inspectorul de integritate urmează să verifice alegațiile conținute în sesizarea nr. 3506 din 25.04.2023 începînd cu 24.09.2020 (*data inițierii procedurii de control anterioare*) pîna la data 24 mai 2023 (*data inițierii procedurii de control prin procesul-verbal nr. 74/26*).

Prin urmare, sub aspect procedural, în temeiul prevederilor art. 20 și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului probatoriu relevant, de către inspectorul de integritate au fost solicitate informații și documente de la entități publice, precum și accesate registre informaționale de stat, extrasele fiind anexate la dosarul de control. Totodată, pentru realizarea controlului a fost

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

consultat cadrul legal general și special aplicabil statutului funcției și perioadei supuse controlului.

Ca urmare a accesării datelor din Registrul de Stat al Populației s-a constatat că dl Fiodor Tipa și dna XXXXX sunt divorțați potrivit Certificatului de divorț nr. XXXXX din XXXXX.

Conform materialelor anexate la răspunsul Primăriei Coșernița, r-nul Criuleni înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 5528, s-a constatat că dl Fiodor Tipa deținând mandatul de primar al sat. Coșernița, r-nul Criuleni a emis/semnat în privința dnei XXXXX, mai multe acte după cum urmează:

- Contractul individual de muncă nr. 3/20 din 20.01.2020;
- Fișa postului nr. 3 din 20.01.2020;
- Dispoziția nr. 8 din 20.01.2020 “Cu privire la angajare”;
- Contractul individual de muncă nr. 7/20 din 11.05.2020;
- Fișa postului nr. 4 din 11.05.2020;
- Dispoziția nr. 35 din 11.05.2020 “Cu privire la interimatul funcției publice de execuție din cadrul Primăriei s. Coșernița, r-nul Criuleni”;
- Contractul individual de muncă nr. 10/20 din 26.05.2020;
- Dispoziția nr. 45 din 26.05.2020 “Cu privire la interimatul funcției publice de execuție din cadrul Primăriei s. Coșernița, r-nul Criuleni”;
- Contractul individual de muncă nr.11/20 din 23.06.2020;
- Dispoziția nr. 57 din 23.06.2020 “Cu privire la transfer”;
- Contractul individual de muncă nr.12/20 din 23.06.2020;
- Dispoziția nr. 59 din 25.06.2020 “Cu privire la interimatul funcției publice de execuție din cadrul Primăriei s. Coșernița, r-nul Criuleni”.

La data 18.07.2023 în cadrul Autorității a fost înregistrat cu nr. 6415, răspunsul Agenției Servicii Publice, prin care am fost informați că dl Fiodor Tipa și dna XXXXX sunt înregistrați la domiciliu în XXXXX din XXXXX. Potrivit informației din cadastrul bunurilor imobile dl Fiodor Tipa deține în proprietate bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX cu destinație locativă, însă nu poate fi confirmat faptul că dl Fiodor Tipa și dna XXXXX își au viza de reședință în imobilul identificat.

Potrivit materialelor anexate la răspunsul ÎCS “Premier Energy” SRL înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 6923 din 28.07.2023, Contractul privind serviciul de furnizare a energiei electrice la locul de consum cu nr. cadastral XXXXX a fost încheiat cu dl Fiodor Tipa, precum și achitățile facturilor au fost efectuate de ultimul.

Potrivit Serviciului Informațional Integrat al Poliției de Frontiera, nu au fost identificate careva plecări comune ale dlui Fiodor Tipa cu dna XXXXX peste hotarele țării.

La data 13.05.2023 în cadrul Autorității a fost înregistrat cu nr. 4045, răspunsul dlui Fiodor Tipa prin care infirmă faptul că dna XXXXX în raport cu dumnealui deține calitatea de concubină.

Prin urmare, inspectorul de integritate a identificat cadrul normativ pertinent speței enunțate în felul următor, potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale:

conflictul de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

concubin/concubină – partenerul/partenera împreună cu care subiectul declarării a conviețuit și a deținut, a folosit sau a dispus în comun de unul sau mai multe bunuri în anul fiscal precedent, fără încheierea căsătoriei. Se prezumă că au calitatea de concubin/concubină persoanele care, pe parcursul anului fiscal precedent, au locuit împreună cel puțin 183 de zile;

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării (în persoana dlui Fiodor Tipa) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, primarul este obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Subsecvent, art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 prevede, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Cu privire la faptele invocate în sesizare precum că dna XXXXX (fosta soție) este concubina dlui Fiodor Tipa, de menționat că în cadrul controlului nu a fost posibil de stabilit că dna XXXXX este sau a fost partenera împreună cu care dl Fiodor Tipa a conviețuit și a deținut, a folosit sau a dispus în comun de unul sau mai multe bunuri în anul fiscal precedent, fără încheierea căsătoriei și care pe parcursul anului fiscal precedent, au locuit împreună cel puțin 183 de zile.

Ca urmare a examinării materialelor acumulate la dosarul de control, explicațiile persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, s-a constatat că dl Fiodor Tipa și dna XXXXX nu sunt persoane apropiate, în sensul noțiunii prevăzute la art. 2 din Legea nr. 133/2016. Astfel, inspectorul de integritate concluzionează că dl Fiodor Tipa

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

exercitînd mandatul de primar al sat. Coșerînița, r-nul Criuleni, nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, deoarece nu s-a constatat că acesta a rezolvat o cerere/un demers, a emis un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, a luat sau a participat la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care au influențat exercitarea imparțială și obiectivă a funcției publice.

În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Avînd în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 37-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Fiodor Tîpa, primar al sat. Coșerînița, r-nul Criuleni.
2. Se aduce la cunoștință dlui Fiodor Tîpa, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 de zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de integritate**

Tatiana PISTRUI